

Trykkdato: 01.02.2006

revidert den: 01.02.2006

* 1 Stoff-/tilberednings- og firmabetegnelse

- Informasjoner om produktet
- Handelsnavn: **GRAFITTIFJERNER**
- Artikkelnummer: 10880, 10881
- Bruk av stoffet/ tilberedning beisemiddel
- Produsent/leverandør: AKEMI chemisch technische Spezialfabrik GmbH
Lechstrasse 28
D 90451 Nürnberg
Tel. +49(0)911-642960
Fax. +49(0)911-644456
e-mail info@akemi.de
- Avdeling for nærmere informasjoner: Laboratorie

* 2 Sammensetning/informasjoner om enkelte bestanddeler

- Kjemisk karakterisering
- Beskrivelse: Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.
- Farlige innholdsstoffer:

CAS: 872-50-4	N-metyl-2-pyrrolidon	50-100%
EINECS: 212-828-1	Xi; R 36/38	
EF-nummer: 606-021-00-7		
CAS: 96-48-0	gamma-butyrolactone	<12,5%
EINECS: 202-509-5	Xn; R 22-36	
- Ytterligere informasjoner: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

3 Mulige farer

- Farebetegnelse: Xi Irriterende
- Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø: Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i " EFs almennr direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.
R 36/38 Irriterer øynene og huden
- Klassifiseringssystem: Klassifiseringen tilsvarer aktuelle EF-lister, men er supplementert med informasjoner fra faglitteratur og bedriftsinformasjoner.

4 Førstehjelpstiltak

- Generelle informasjoner: Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.
- Etter innånding: Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.
Ved bevisstløshet lagring og transport i stabil sidestilling.
- Etter hudkontakt: Vask straks med vann og sepe og skyll godt etterpå.
- Etter øyekontakt: Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær tilkall lege.
- Etter svelging: Ikke få pasienten til å kaste opp. Tilkall lege straks.

5 Brannbekjempelsestiltak

- Egnede slukningsmidler: CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
- Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler: Vann i full stråle
- Spesiell stor fare utgår fra stoffet, dets forbrenningsprodukter eller oppstående gasser: Ved oppheting og i tilfelle av brann dannes det giftige gasser.
- Spesielt verneutstyr: Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.
Bær hel beskyttelsesdrakt.

6 Tiltak ved ufrivillig utslipp

- Forebyggende tiltak for personer: Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
Ta på egnet åndedrettsbeskyttelse.

(fortsett på side 2)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 01.02.2006

revidert den: 01.02.2006

Handelsnavn: **GRAFITTIFJERNER**

(fortsatt fra side 1)

- Miljøvernstiltak: La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- Tiltak for rengjøring/oppsamling: Ta opp mekanisk.
Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

7 Håndtering og lagring

- Håndtering:
- Informasjoner om sikker håndtering: Hold beholderne tett tillukket.
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
- Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern: Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Hold åndedrettsbeskyttelse i beredskap.
- Lagring:
- Krav til lagerrom og beholdere: Lagres på et kjølig sted.
- Informasjoner om felles lagring: Må ikke lagres sammen med oksyderende og sure stoffer.
- Ytterligere informasjoner om lagervilkårene: Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede beholdere.

8 Eksponeringsbegrensning og personlig verneutstyr

- Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg: Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
 - Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:
- 872-50-4 N-metyl-2-pyrrolidon**
AA 20 mg/m³, 5 ppm
HR
- Ytterligere informasjoner: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
 - Personlig verneutstyr:
 - Generelle verne- og hygienetiltak: Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fórstoffer.
Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
Vask hendene før arbeidspausen og ved arbeidets slutt.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
Unngå berøring med øyne og hud.
 - Åndedrettsvern: Åndedrettsbeskyttelse ved utilstrekkelig ventilasjon.
Filter AX
 - Håndvern: Beskyttelseshansker
 - hanskemateriale Butylkautsjuk
Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjenne tegn og er forskjellig fra produsent til produsent.
 - gjennomtrengingstid for hanskemateriale Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.
 - Øyevern: Tettsittende vernebrille
 - Kroppsværn: Arbeidsbeskyttelsesdrakt

9 Fysikalske og kjemiske egenskaper

- alminnelige opplysninger
- Form: Pastalignende
- Farge: Opak
- Lukt: Karakteristisk
- Tilstandsending
- Smeltepunkt/smelteområde: Ikke bestemt.

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 01.02.2006

revidert den: 01.02.2006

Handelsnavn: **GRAFITTIFJERNER**

(fortsatt fra side 2)

<u>Kokepunkt/kokeområde:</u>	Ikke bestemt.
· <u>Flammepunkt:</u>	93°C
· <u>Antennelsestemperatur:</u>	270°C
· <u>Selvantennelighet:</u>	Produktet er ikke selvantennelig.
· <u>Ekspløsjonsfare:</u>	Produktet er ikke ekspløsjonsfarlig.
· <u>Ekspløsjongrenser:</u>	
<u>Nedre:</u>	1,3 Vol %
<u>Øvre:</u>	15,6 Vol %
· <u>Tetthet ved 20°C:</u>	~ 1,00 g/cm ³
· <u>Løslighet i / blandbarhet med vann:</u>	Fullstendig blandbar.

10 Stabilitet og reaktivitet

· <u>Termisk spaltning / vilkår som må unngås:</u>	Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
· <u>Farlige reaksjoner</u>	Reaksjoner med sterke syrer og oksydasjonsmidler.
· <u>Farlige spaltningsprodukter:</u>	Kullmonoksyd og kulldioksyd

11 Informasjoner om toksikologi

· <u>Akutt toksisitet:</u>	
· <u>Primær irritasjonsvirkning:</u>	
· <u>på huden:</u>	Irriterer huden og slimhinnene.
· <u>på øyet:</u>	Irriterende virkning.
· <u>Sensibilisering:</u>	Ingen sensibiliserende virkning kjent
· <u>Ytterligere toksikologiske henvisninger:</u>	På bakgrunn av beregningsmetoden iflg. EF's generelle klassifiseringsretningslinje for tilberedninger i siste gyldige utgave oppviser produktet følgende farer:
Irriterende

12 Informasjoner om økologi

· <u>Generelle informasjoner:</u>	Ikke la stoffet komme uforynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i klokker. Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann

13 Henvisninger om deponering/bortskaffelse

· <u>Produkt:</u>	
· <u>Anbefaling:</u>	Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.
· <u>Europeiske avfallslisten</u>	
20 01 13 løsemidler	
· <u>Ikke rengjort emballasje:</u>	
· <u>Anbefaling:</u>	Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter. Kontaminerte emballasjer skal tømmes så godt som mulig. De kan deretter, etter tilsvarende rengjøring, tilføres recycling.

14 Informasjoner om transport

· <u>Landtransport ADR/RID (grenseoverskridende):</u>	
· <u>ADR/RID-GGVS/E-klasse:</u>	-
· <u>Skipstransport på hav IMDG:</u>	
· <u>IMDG-klasse:</u>	-

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 01.02.2006

revidert den: 01.02.2006

Handelsnavn: **GRAFITTIFJERNER**

(fortsatt fra side 3)

- Marine pollutant: Nei
- Lufttransport ICAO-TI og IATA-DGR:
- ICAO/IATA-klasse: -

* 15 Forskrifter

- Merking i.h.t. E0S-direktiver: Produktet er iflg. EF-retningslinjer/GefStoffV klassifisert og merket.
- Kjenningsbokstav og farebetegnelse for produktet: Xi Irriterende
- R-setninger: 36/38 Irriterer øynene og huden
- S-setninger:
 - 2 Oppbevares utilgjengelig for barn
 - 24/25 Unngå kontakt med huden og øynene
 - 26 Får man stoffet i øynene; skylk straks grundig med store mengder vann og kontakt lege
 - 29/56 Må ikke komme i avløpssystemet; dette stoffet og dets beholder må håndteres som problemavfall.
 - 37/39 Bruk egnede vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm
 - 46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten
- Nasjonale forskrifter:
- Vannfareklasse: WGK 1 (Selvklassifisering): lett farlig for vann.

* 16 Ytterligere informasjoner

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

- Relevante R-satser
 - 22 Farlig ved svelging
 - 36 Irriterer øynene
 - 36/38 Irriterer øynene og huden
- Avdeling som utsteder datablad: Laboratorie
- Kontaktperson: Dieter Zimmermann
- * Data forandret i forhold til forrige versjon